

ЈЕЛЕН И КОШУТА

Избор из српске народне књижевности

народне лирске љубавне песме

друго издање

Нови Сад, 2018.

СРПСКА ДЕВОЈКА

У Милице дуге трепавице,
Прекриле јој румен јагодице,
Јагодице и бијело лице;
Ја је гледах три године дана,
Не могах јој очи сагледати,
Црне очи и бијело лице,
Већ сакупих коло ђевојака,
И у колу Милицу ђевојку,
Не бих ли јој очи сагледао.
Када коло на трави играше,
Бјеше ведро, пак се наоблачи.
По облаку зас'јеваше муње,
Све ђевојке к небу погледаше,
Ал' не гледа Милица ђевојка,
Већ преда се у зелену траву.
Ђевојке јој тихо говорише:
„Ој Милице, наша другарице!
Ил' си луда ил' одвише мудра,
Те све гледаш у зелену траву,
А не гледаш са нама у облаке,
Ђе се муње вију по облаку.“
Ал' говори Милица ђевојка:
„Нит сам луда, нит одвише мудра,
Нит сам вила да збијам облаке,
Већ ђевојка да гледам преда се.“

ОЈ ДЕВОЈКО, ДУШО МОЈА

„Ој девојко, душо моја,
чим миришу недра твоја?
Или дуњом ил' неранчом,
или смиљем ил' босиљем?“

„Ој, богами, млад јуначе,
моја недра не миришу
нити дуњом, ни неранчом,
нити смиљем, ни босиљем,
веће душом девојачком.“

РИБА И ДЈЕВОЈКА

Дјевојка сједи крај мора,

Пак сама себи говори:

„Ах мили Боже и драги!

Има л' шта шире од мора?

Има л' што дуже од поља?

Има л' што брже од коња?

Има л' што слађе од меда?

Има л' што драже од брата?”

Говори риба из воде:

„Дјевојко, луда будало!

Шире је небо од мора,

Дуже је море од поља,

Брже су очи од коња,

Слађи је шећер од меда,

Дражи је драги од брата.”

СОКО ЛЕТИ ВИСОКО

Соко лети високо,
крила носи широко;
надесно се окрену,
граду врата угледа.

Ал' на врати дјевојка,
б'јело лице умила,
обрвама узвија,
грло јој се бјели
као снијег у гори.

Момче стоји према њој,
пак јој тихо говори:
„Ој, дјевојко, душице,
сапни пуце под грлом
да се грло не б'јели,
да ме срце не боли!”

ВОДУ ГАЗИМ – ЖЕДАН ИДЕМ

Цоко, Цоко, црно око!
Твоје очи вино ли су
или блага медовина,
те ме тол'ко опојише,
те недељу пијан одим,
а друге ти мамур терам:

коњ водим – пешке одим,
воду газим – жедан идем,
'леба носим – гладан идем,
чизме носим – бос си 'одим!

МОРСКИ ТРГОВАЦ

Чујеш девојко, чујеш лепото,
твоје су очи морске трњине,
а ја сам јунак морски трговац,
што прекупљује морске трњине.

Чујеш девојко, чујеш лепото,
твоји су зуби бисер сићани,
а ја сам јунак морски трговац,
што прекупљује бисер сићани.

Чујеш девојко, чујеш лепото,
твоје су руке памук мекани,
а ја сам јунак морски трговац,
што прекупљује памук мекани.

ДЕВОЈКА САМА СЕБЕ ОПИСУЈЕ

„Ој ђевојко Смедеревко,
окрени се амо доле –
да ти видим лице твоје!”
„О јуначе, румен био!
Јеси л’ ишô кад у чаршију?
Јес’ видео лист ‘артије?
Онако је лице моје.
Јеси л’ ишô кад у крчму?
Јес’ видео рујно вино?
Онаке су јагодице.
Јес’ ишао низ то поље?
Јес’ видео трњинице?
Онаке су оке моје.
Јеси л’ ишô покрај мора?
Јес’ видео пијавице?
Онаке су обрвице.”

ЈЕЛЕН И КОШУТА

Јеленак ми гору ломи,
путак да му је;
за њим иде кошутица,
тек друг да му је.

ИВЕ ЈАШЕ КРОЗ ОРАШЈЕ

Иве јаше кроз орашје.

Иве ли је? Сунце ли је?

Коњик ли је? Вила ли је?

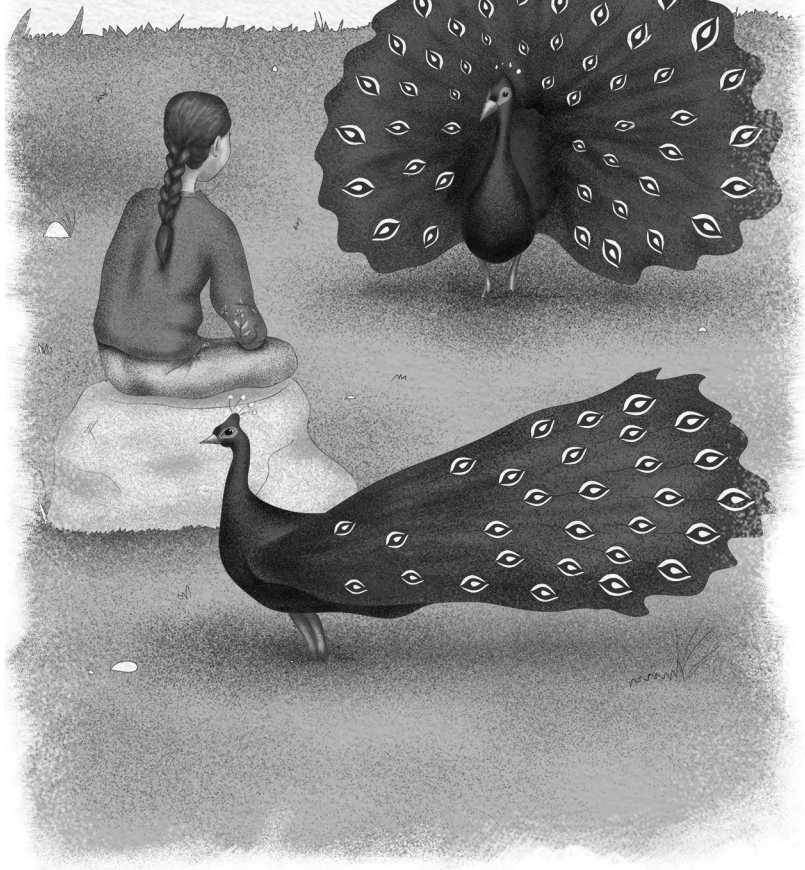
Узда ли је? Зв'језда ли је?

Седло ли је? Сребро ли је?

РАСЛА ТРАВА ДЕТЕЛИНА

Расла трава детелина,
детелина до колена.
По њој пасла два пауна
и четверо паунчади.

Чувала их девојчица
у тананој кошуљици:
нит је тката нит сновата,
већ од злата саљевата.

ВЈЕТАР ПИРИ, РОЖМАРИН МИРИШЕ

Вјетар пири, рожмарин мирише,
чини ми се да мој иде драги!

Да ја знадем откуда ће доћи,
путем бих му босиљак сијала,
странпутице румене ружице.

Нек ми драги по мирису дође,
по мирису више нег по сунцу.

ВОЗИЛА СЕ ШАЈКА, МАЛА БАРКА

Возила се шајка, мала барка.
Пуна шајка младих девојака.
Шајка им је од сувога злата,
весела су им танке везенице,
једра су им сребром посребрена –
а капетан Аница девојка.

АНЂА КАПИЦИЈА

Високо се соко вије,
још су виша граду врата;
Анђа им је капиџија:
сунцем главу повезала,
а звездама накитила.

